

© Мұхаддес Китапты аўдарыў Институты, 2004

Салоникалыларға жазылған бірінши хат

Китап ҳаққында мағлыўмат

Бул хатты елши Павел Салоника қаласындағы исениүши жәмәэтке жазған еди.

Салоника қаласы Македония үлкесиниң орайлық қаласы еди. Салоникадағы исениүши жәмәэт Павелдин өзінші сапарының ўақтында Павел арқалы пайда болған еди (Елш. исл. 17:1-9).

Павелдин өзінде жазғандағы мақсеті – сол жердеги жақында исенген адамларды қоллап-куйатлау өткізу. Павел өз хатында өзлерине үйретилген нәрселерди саклағаны ушын хәм күўдалаулыар ўақтында исенимде беккем турғаны ушын Салоникадағы исениүшилерди мақтап, оларды жигерлендіреді. Деген менен, Ийемиз Ийсаның өзінші мәртебе келийіне байланыслы надурыс пикирлерге ииे адамлар бар екенин еситип, Ийемиз Ийсаның дүньяға өзінші мәртебе келийі алдынан қандай ўақыялар жүз беретуғыны ҳаққында айтады. Және де, сол күнди күтип жүрген адамлардың күнделіккі өмірде Кудайға унамлы өмир сүриў кереклигін нәсият етеді.

Биринши бап

¹ Экемиз Кудайға хәм Ийемиз Ийса Масихқа* тийисли болған Салоника исениүшилериниң жәмәттіне, Павел, Сила хәм Тимофейден сәлем! Сизлерге Кудайдың мириими хәм тынышлығы яр болсын!

Салоникалылардың үлгили исеними

² Дуға еткенимизде сизлерди тилге алып, бәрқулла хәммениз ушын Кудайға шұқирилек билдіремиз. ³ Кудай Экемиздин алдында исениминиздин жемиси болған ис-хәрекетинизди, сүйиспеншилигинизге тийкарланған миинетинизди хәм Ийемиз Ийса Масихқа деген үмитинизден пайда болған шыдамлылығынызды үзликсиз еске аламыз.

⁴ Кудай сүйген туýысқанларым! Оның сизлерди таңдал алғанын бизлер билемиз. ⁵ Себеби сизлерге жәрияланған Хош Хабар тек сөз бенен ғана емес, ал құдирет, Мухаддес Руўх** хәм толық исенім менен жеткизилди. Сизлердин пайдаңыз ушын аранызда қалай жасағанымызды билесизлер. ⁶ Көп азап-акыретлерге қарамай, сизлер Мухаддес Руўхтың берген күйанышы менен Кудайдың сөзин қабыл етип, бизлерге хәм Ийемизге еликлөүшилер болдыңлар. ⁷ Солай етип, Македония хәм Ахаядағы пүткіл исениүшилерге сизлер үлгі болдыңлар. ⁸ Өйткени Ийемиздин сөзи сизлерден тарқап, Кудайға деген исенимиңіз ҳаққында хабар тек Македония хәм Ахаяға емес, ал хәмме жерге жетип барды. Соныңтан бизлердин бул ҳаққында бир нәрсе айтыўымызды ҳәжет қалмады. ⁹ Себеби олардың өзлери бизлерди каншелли жақсы қабыл алғанымызды хәм ҳақыйқый тири Кудайға хызмет етиў ушын қалай бутларды таслап, Кудайға қайтқаныңызды айтып берди. ¹⁰ Және бизлерди келешектеги қәхәрли жаздан күтқаратуғын Кудайдың Өзи өлимнен тирилткен Улы Ийсанаңың аспаннан келийин күтип атырғаныңызды да олар сөз етти.

Екинши бап

Павелдин Салоникадағы хызмети

¹ Туýысқанлар! Сизлерге болған сапарымыздың босқа кетпегенин өзлериңиз де билесиз. ² Бирақ өзлериңизге мәлім, буннан алдын

* 1:1 *Masich* – еврей тилинде «Басына май қуйылған адам» дегенди анлатады. Кудай ўәде еткен Күтқарыўшы.

** 1:5 *Mухаддес Руўх* – Кудайдың Руўхы.

Филипте азап шегип, масқараланыўға дуўшар болған едик. Деген менен, күшли қарама-карсылықларға қарамастан, Кудайдың Хош Хабарын сизлерге жәриялаў ушын, бизлер Кудайымыздан мәртлик алып туратуғын едик.³ Өйткени бизлердин ақыл-нәсиятымыз өтирик ямаса напәк нийет хәм хийлеге негизленбекен еди.⁴ Керисинше, Кудай бизлерди минәсип көрип, бизлерге Хош Хабарды исенип тапсырды. Соңлықтан бизлер адамларға емес, ал кеүиллеримизди сынаитуғын Кудайға унаў ушын Хош Хабарды жәриялап журмиз.⁵ Хабарыңыз бар, бизлер хеш қашан жағымпазлық сөзлери ямаса пайдакұнемлик нықабы менен келмедик. Кудай буған гүүа.⁶ Және бизлер хеш кимнен: я сизлерден, я басқалардан ҳұрмет-мақтау излеп жүрген жокпыз.

⁷ Масихтың елшилери сыпатында сизлерге аўырманлық салыўымызға болар еди. Бирак, балаларына ғамхор болған ана сыйаклы, сизлерге мүләйим болдық.⁸ Сизлерди усылай жақсы көрип, сизлерге тек Кудайдың Хош Хабарын емес, ал өз жанларымызды бериүте де кайыл едик. Себеби сизлер бизлер ушын соншелли кәдирли едиз.⁹ Түүысқанлар! Бизлердин аўыр мийнетимиз хәм қыйыншылықларымыз ядышында. Хеш бириңизге аўырманлығымыз түспеўи ушын, күни-түни мийнет етип, сизлерге Кудайдың Хош Хабарын жәрияладық.

¹⁰ Сиз исениўшилердин алдында қандай мухаддес, хақ хәм кемшилиksiz болып жасағанымызға сизлер де, Кудай да гүүа.¹¹ Хабарыңыз бар, бир әке өз балаларына қандай катнас жасаса, бизлер де сизлердин ҳәр бириңизге сондай катнас жасадық.¹² Сизлерге ақыл-нәсият хәм жубаныш берип, Өз Патшалығына хәм салтанатына шакырған Кудайға ылайықлы жасаўды өтиниш еттік.

¹³ Бизлер Кудайға және бир нәрсе ушын үзлиksiz шүкирлик етепмиз. Өйткени сизлер Кудайдың сөзин бизлерден еситип қабыл еткенинizде, буны адамның сөзи сыпатында емес, ал Кудайдың сөзи сыпатында қабыл еттінлер. Бул сөз ҳақыйқаттан Кудайдың сөзи болғанлықтан, сиз исениўшилерде хәрекет етпекте.¹⁴ Себеби туүысқанлар, сизлер Масих Ийсаға тийисли болған Яхудиядағы Кудайдың жәмәэтлерине еликлейшилер болдынлар. Олар яхудийлерден қандай азап-акырет көрген болса, сизлер де өз миллетинизден сондай азап-акырет көрдиндер.¹⁵ Ийемиз Ийсаны хәм пайғамбарларды өлтирген яхудийлер бизлерди де қуып шығарды хәм олар Кудайды нарийза қылып, пүткіл адамларға душпанлық ислеп атыр.¹⁶ Басқа миллетлердин күтқарылыўы ушын, бизлердин сөйлеўимизге олар тосқынлық жасап, ҳәр қашан өз гұналарының мөлшерин толтырып атыр. Бирак олар акырында Кудайдың ғәзебине ушырайды.

***Павелдиң салоникалыларға
деген сағынышы***

¹⁷ Түүйсқанлар, сизлерден аз ўақытқа айра түсирилип, өзлеримиз алыста болсақ та, кейиллеримиз сизлер менен бирге еди. Сизлерди жудә сағынып, дийдар көрисиүте қатты тырыстық. ¹⁸ Соңлықтан сизлерге барғымыз келип, өсиресе мен, Павел, бир неше мәрте бармақшы болғанымда, шайтан бизлерге кесент етти. ¹⁹ Бизлердин ұмитимиз, күйанышымыз хәм Ийемиз Ийса келгенде, Оның алдында кийетуғын мақтаў тажымыз не? Сизлер емессиз бе? ²⁰ Аўа, мактанышымыз хәм күйанышымыз сизлерсиз.

Үшинши бап

¹ Солай етип, бизлер артық шыдай алмай, Афинада жалғыз қалыўды уйғардық. ² Исенимицизді беккемлеп, сизлерди жигерлендириў ушын, Масихтың Хош Хабарын жәриялайтуғын Қудайдың хыметшиси, түүйсқанымыз Тимофейди сизлерге жибердик. ³ Азап-акыретлер себепли хеш ким исенимде силкинбесин деп, бизлер усылай исследик. Азап шегиў тәғдиримизге жазылғаны өзлериңизге мәлим. ⁴ Өйткени сизлер менен бирге болғанымызда, азап шегетуғынымызды алдын айтқан едик. Хабарыңыз бар, айтқанымыздай анық солай болды да. ⁵ Соңлықтан мен де артық шыдай алмай, азғырышы сизлерди азғырып, мийнетимиз боска кетпесин деп, исенимициздин жағдайын билиў ушын Тимофейди сизлерге жибердим.

***Салоникадан келген
куйанышлы хабар***

⁶ Бирақ, сизлердин жаныңыздан бизлерге жаңа фана қайтып келген Тимофеи сизлердин исенимициз хәм сүйиспеншилигиңиз ҳақында күйанышлы хабар алып келди. Бизлерди бәркүлла жақсы ой менен еске алып, бизлердин сизлерди сағынғанымыздай, сизлердин де бизлерди сағынып атырганыңызды айтып берди. ⁷ Сол себептен түүйсқанлар, қыйыншылықты хәм азап-акыретли жағдайда сизлердин исенимициз себепли жигерленип қалдық. ⁸ Себеби сизлер Ийемиз бенен беккем байланыста болсаныз, бизлердин жанымыз жай табады. ⁹ Қудайымыздың алдында сизлер себепли алған барлық күйанышымыздың есесин Оған қанша шүкирлик айтып қайтарсак та аз. ¹⁰ Сизлер менен жүзбе-жүз көрисиў ушын хәм исенимицидеги жетиспеген нәрселерди толықтырыў ушын, күни-түни бар күшимиз бенен дуёа етип атырмыз.

¹¹ Экемиз Қудайдың Өзи ҳәм Ийемиз Ийса сизлерге барыўға жолымызды ашсын! ¹² Ийемиз бир-бириңизге ҳәм пүткіл адамларға деген сүйиспеншилигинизди бизлердин сизлерге деген сүйиспеншилигимиз сыйқлы көбейтип арттырысын! ¹³ Солай етип, Ийемиз Ийса Өзининг пүткіл мухаддеслери* менен келгенде, Экемиз Қудайдың алдында мухаддесликте кемшиликсиз болыуныз ушын, жүреклеринизди беккемлесин.

Төрттинши бап

Қудайға унаитуғын өмир

¹ Енди болса, туўысканлар, Кудайға унаў ушын қалай жасаў кереклигин сизлер бизлерден үйренинiz. Ҳәэзир усылай жасап атырысыз да. Бул исте және де алға илгерилеүинизди Ийемиз Ийсаның аты менен сизлерден өтиниш етип сораймыз. ² Өйткени Ийемиз Ийсаның бийлиги менен сизлерге қандай жол-жорықларды бергеннимизди өзлериниз билесизлер.

³ Кудайдың ерки – сизлердин мухаддес болыуныздан ибарат. Яғный, Ол сизлердин жынысый бузықшылықтан аўлақ журиүинизди, ⁴ ҳәр бириңиздин өз денесин қәдирлеп, мухаддес қылыш саклауын** ⁵ ҳәм Кудайды билмейтуғын бутқа табынышылар сыйқлы бузық қәлеўлерге берилмеүин қәлейди. ⁶ Ҳеш ким усындей исте туўысканына қыянет етип, харамылық ислемесин. Бурын сизлерге айтканымыз ҳәм ескерткенимиздей, Ийемиз бундай барлық ислер ушын адамларды жазалайды. ⁷ Себеби Қудай бизлерди харам болып жасаў ушын емес, ал мухаддес болып жасаў ушын шақырды. ⁸ Солай етип, бул жол-жорықты қабыл алмаған адам адамды емес, ал Мухаддес Руўхын сизлерге берген Кудайды қабыл алмаған болады.

⁹ Бирақ туўысканлық сүйиспеншилик ҳаққында биреўдин сизлерге бир нәрсе жазыуына ҳәжет жоқ. Өйткени бир-бириңизди сүйиүди сизлер Кудайдан үйрениндер. ¹⁰ Сизлер ҳақықаттан да пүткіл Македониядағы туўысканлардың ҳәммесин сүйесизлер. Туўысканлар, бул исте және де алға илгерилеүинизди сизлерден өтиниш етемиз. ¹¹ Және дә, сизлерге жол-жорық бергеннимиздей, тыныш өмир сүриүди, өз исинизге кеүіл бөлиүди ҳәм қолларыңыз бенен мийнет етиүди мақсет етип қойынлар. ¹² Солай етип, сизлер жәмәттен тыс адамлардың алдында ҳұрмет-иззетли өмир сүресизлер ҳәм хеш кимнен ғәрезли болмайсызлар.

* 3:13 Яғный: Ийсаға исениүшилер.

** 4:4 Ямаса: өз хаяллы менен мухаддес ҳәм ҳадал қатнаста болыуыды билиүин.

Ийсаның қайта келиүш

¹³ Туўысқанлар! Үмитсиз жасайтуын басқа адамлар сыйкылы қайтырмайыныз ушын, бул дұньядан көз жумғанлар ҳаққында сизлердин хабарсыз қалыбынызды қәлемеймиз. ¹⁴ Себеби бизлер Ийсаның өлип, қайта тирилгенине исенемиз. Сол сыйкылы, Ийсаға исенип, бул дұньядан көз жумғанларды Кудай Оның менен бирге қайта алып келетуғынына да исенемиз. ¹⁵ Ийемиздин сөзине тийкарланаңып, сизлерге мынаны билдиремиз: ҳәзир тири болып жасап атырған бизлер, яғнай Ийемиз келемен дегенше тири жүретуғынлар бул дұньядан көз жумғанлардан хеш артық емеспиз. ¹⁶ Өйткени Ийемиздин Өзи буйырган бәлент дауыс, бас периштениң сести ҳәм Кудайдың кәрнайы менен аспаннан келгенде, дәслеп Масихқа исенген өлилер тириледи. ¹⁷ Оннан соң, жасап атырған бизлер, яғнай тири қалғанлар олар менен бирлікте Ийемизди ҳаўада күтип алыш ушын, бултлар ишине алынып көтерилемиз. Солай етип, ҳәмме ўакыт Ийемиз бенен бирге боламыз. ¹⁸ Мине, усы сөзлер менен бир-биринизди жубатынлар.

Бесинши бап

¹ Туўысқанлар! Бул ўақыялардың ўақыт ҳәм мәўсүмлери ҳаққында сизлерге жазыўдың кереги жоқ. ² Себеби Ийемиздин куни тұнде урының келиүи сыйкылы келетуғынын сизлер анық билесизлер. ³ Адамлар: «Хәммеси тыныш ҳәм қәүипсиз», — дегенде, жүкли хаялды бирден толғак тутқандай, олар тосаттан апатқа ушырап, қашып күтыла алмайды.

⁴ Бирак туўысқанлар, сизлер қаранғылықта болмағанлықтан, сол күн сизлерди уры түскендей ғапылда қалдырмайды. ⁵ Сизлердин ҳәммениз нурдың ҳәм құндиздин балаларысыз*. Бизлер тұнге ямаса қаранғылыққа тийисли емеспиз. ⁶ Сонықтан басқалар сыйкылы үйықладамайық, ояў ҳәм сергек болайық. ⁷ Өйткени үйықлайтуғынлар тұнде үйықлайды, мәс болатуғынлар да тұнде мәс болады.

⁸ Ал құндизге тийисли болған бизлер сергек болайық, исеним ҳәм сүйиспеншиликти саўыт қылып, құтқарылыўға деген үмитти басымызға дуўлыға қылып кийейик. ⁹ Себеби Кудай бизлерди Өзинин ғәзебине ушыраўымыз ушын емес, ал Ийемиз Ийса Масих арқалы қуткарылыўымыз ушын тайынлады. ¹⁰ Тири болсақ та, өли болсақ та, бизлерди Өзи менен бирге жасасын деп, Ийса Масих

* 5:5 *Hyp ҳәм құндиздин балалары – Кудайдың балалары.*

бизлер ушын өлди. ¹¹ Соңлықтан хәзир ислеп атырғаныңыздай, бир-бириңизди жигерлендирип, бир-бириңиздин исенимиңизди беккемлей бериндер.

*Соңғы ақыл-нәсиятлар
хәм сәлемнама*

¹² Түүйсқанлар! Араныңда мийнет еткенлердин, яғни Ийемиздин жолында сизлерге жолбасшылық қылып, ақыл-нәсият бергенлердин қәдириң билийңизди сизлерден өтиниш етемиз. ¹³ Ислеген ислери ушын оларды сүйип, шексиз хүрмет етиңдер. Өз ара татыў жасандар. ¹⁴ Сизлерге жалбарынамыз, туүйсқанлар, ис жақпастарға ескертіў жасап, жүрексизлерди жигерлендириндер, күшсизлерге жәрдем берип, хәммеге сабырлы болыңдар. ¹⁵ Абайлы больыңдар, хеш ким жаманлыққа жаманлық пенен жуўап қайтармасын. Керисинше, хәмме ўакытта бир-бириңизге хәм пүткіл адамларға жақсылық ислеүге умтылыңдар.

¹⁶ Бәркүлла күйаныңдар. ¹⁷ Тынбай дуўа етиңлер. ¹⁸ Кандай аўхал болса да, Кудайға шүкирлик билдириңдер. Өйткени Масих Ийсаға тийисли болған сизлерге деген Кудайдың ерки усылар. ¹⁹ Мухаддес Руўхтың исин токтатпаңлар*. ²⁰ Пайғамбаршылық сөзлерин** кемситпендер. ²¹ Бирак, хәмме нәрсени сынап көриңдер. Жақсылыққа жабысып алыңдар. ²² Ҳәр кандай жаманлықтан қашыңдар.

²³ Тынышлық беріүши Кудайдың Өзи сизлерди толық мухаддес қылсын: пүткіл руўхыныз, жаныңыз хәм дененизди Ийемиз Ийса Масихтың келийине кемшилиksиз қылып сакласын. ²⁴ Сизлерди шақырған Кудай садық, Ол усыны әмелге асырады.

²⁵ Түүйсқанлар, бизлер ушын дуўа етиңлер. ²⁶ Барлық туүйсқанларды мухаддес поса менен сүйип, сәлем айтыңдар. ²⁷ Бул хаттың хәмме туүйсқанларға оқып берилүйин Ийемиздин аты менен сизлерге катан түрде тапсыраман.

²⁸ Ийемиз Ийса Масихтың мийрими сизлерге яр болсын!

* 5:19 Сөзбе-сөз: Мухаддес Руўхты өширмендер.

** 5:20 Пайғамбаршылық сөзлери – Мухаддес Руўх аркалы берилген Кудайдың сөзлери.